

Patientinformation – kolposkopi-undersökning

Vad händer nu?

Du kommer att få träffa en gynekolog som tar prover och undersöker din livmoderhals med ett specialmikroskop som kallas kolposkop. Undersökningen görs för att se om det finns cellförändringar som behöver följas upp eller behandlas.

Information inför kommande undersökning

Om du är **gravid** och vi inte vet om det, vänligen kontakta gynekologimottagningen för eventuell ändring av tiden till optimal tidpunkt i förhållande till graviditetslängd.

Om du **inte återfått mens efter förlossningen** eller om du är i **klimakteriet** och inte längre menstruerar blir slemhinnorna i slidan och livmoderhalsen ofta sköra. För att underlätta undersökningen och för säker analys av prover bör du påbörja behandling med lokalt östrogen. Det finns att köpa receptfritt slidpiller/vagitorier/slidsalva med östrogen att ta dagligen i 2 veckor och därefter 2 gånger per vecka fram till besöket. Använd inte 3 dygn innan besöket.

Exempel på slidpiller/vagitorier/slidsalva: Ovesterin, Vagifem, Vagidonna 0,5 mg. Detta är en mycket låg dos östrogen som endast stärker slemhinnorna i slidan.

Om du har pågående behandling med aromatashämmare mot bröstcancer ska du inte använda östrogen utan att ha diskuterat med din onkolog. Kolposkopi kan göras även om du har **pågående mens eller blödning**.

Hur görs en kolposkopi?

Kolposkopi tar 20–30 minuter. Undersökningen går i stort sett till som en vanlig gynekologisk undersökning. Ofta tas ett cellprov med spatel och borste från livmodertappen. För att kunna se ordentligt säras slidväggarna med ett särskilt instrument som kallas spekulum. Detta moment kan av vissa uppfattas som obehagligt.

Vid undersökningen har gynekologen ett mikroskop (kolposkop) utanför underlivet till sin hjälp. För att se eventuella förändringar lättare och kunna

bedöma dem används 2 lösningar. Gynekologen baddar först livmodertappen med en svag ättikslösning. Det kan svida lite. Därefter penslar hen med en brun jodlösning.

I kolposkopet gör hen en bedömning av livmodertappens slemhinna. Oftast finns en skärm, så att gynekologen kan visa dig vad hen ser. Oftast tas bilder till din journal.

Därefter beslutar gynekologen vilka vävnadsprover som ska tas. Proverna tas med ett instrument som nyper av en vävnadsbit som är stor som ett knapp-nålshuvud. Det vanligaste är att 1–3 prover tas. En del kan uppleva det som smärtsamt, medan de flesta tycker att det känns som att det nyper till en kort stund.

Du kan få lokalbedövning om du önskar det.

Det kan blöda där vävnadsproverna tagits. För att minska blödningen brukar man pensla med blodstillande lösning. En av lösningarna som används kan göra att livmodern drar ihop sig. Du kan uppleva det som övergående mensvärk.

Efter kolposkopin

Efter undersökningen kan du ha en krampaktig smärta från underlivet. Den kan lindras med smärtstillande läkemedel som paracetamol eller ibuprofen.

Du kan också blöda lite några dagar. Undvik tampong, samlag och bad den närmaste veckan.

Det är ovanligt med infektion eller större blödning efter provtagning. Kontakta oss om du misstänker infektion eller får en större blödning som inte avstannar.

Provsvar

Vi ger alltid svar på vad tagna prover visat och om ytterligare kontroller eller behandling behövs. Ibland är svarstiden av olika anledningar längre än förväntat. Kontakta oss om du inte fått svar inom 2 månader.

Med vänlig hälsning

Kvinnokliniken
Skaraborgs Sjukhus

Telefontid måndag–torsdag 8.00–11.30, fredag 13.00–14.00.

Telefon 010-473 92 20.

Utanför telefontid – kontakta 1177.